

Gemeente Achtkarspelen
Gemeente Kollumerland c.a.

Verordening afstemmingsbeleid WWB

Afdeling Sociale Zaken

November 2006

Gemeente Achtkarspelen en gemeente Kollumerland c.a.

de Raad van de gemeente Achtkarspelen;

en

de Raad van de gemeente Kollumerland c.a.;

gelet op het bepaalde in artikel 8, lid 1, sub b en artikel 18, lid 2 van de Wet Werk en Bijstand,

overwegende dat moet worden vastgesteld voor welke gedragingen de bijstand wordt verlaagd en op grond van welke criteria de hoogte van die verlaging wordt bepaald en in welke gevallen kan worden overgegaan tot terugvordering van kosten van arbeidsinschakeling;

besluiten

vast te stellen:

de Verordening Afstemmingsbeleid WWB

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. **de WWB**: de Wet Werk en Bijstand;
- b. **de belanghebbende**: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken (Algemene Wet Bestuursrecht) en welke in deze verordening ook wordt aangeduid met "hem";
- c. **de bijstand**: de bijstandsnorm bedoeld in hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 en 3.3 van de WWB, alsmede de bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 12 WWB,
- d. **de bijzondere bijstand**: de bijstand bedoeld in artikel 35 WWB,
- e. **de arbeidsinschakeling**: het totaal van activiteiten van reïntegratiebedrijven en gemeenten op het gebied van de arbeidstoeleiding en arbeidsinschakeling.
- f. **het college**: het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Achtkarspelen óf de gemeente Kollumerland c.a.
- g. **de gemeenteraad**: de gemeenteraad van de gemeente Achtkarspelen óf de gemeente Kollumerland c.a.

Artikel 2 Toepasbaarheid

Bij het toepassen van een verlaging van de bijstand als bedoeld in artikel 18, lid 2 van de WWB worden de bepalingen van deze verordening in acht genomen.

Hoofdstuk 2. De categorieën van verwijtbare gedragingen en gronden van terugvordering van gemaakte kosten van arbeidsinschakeling

Artikel 3 Categorieën van verwijtbare gedragingen

De gedragingen bedoeld in artikel 18, lid 2 van de WWB worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. eerste categorie:

- a. het zich niet als werkzoekende doen inschrijven bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI), dan wel de inschrijving niet of niet tijdig doen verlengen;
- b. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand;
- c. het niet verstrekken van een geldig identificatiebewijs;
- d. het niet meewerken aan het in zijn naam doen van noodzakelijke betalingen;
- e. het niet meewerken aan schuldhulpverlening.

2. tweede categorie:

- a. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand tot een bedrag van € 2.000,00 netto;
- b. het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;
- c. het niet verlenen van medewerking die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de WWB;
- d. het niet ten behoeve van de kinderen en zichzelf verzoeken van alimentatie en er voor zorgen dat de inning tot uitvoer wordt gebracht;
- e. het zich niet houden aan de verplichtingen die verband houden met aard en doel van een bepaalde vorm van bijstand;
- f. het zich niet houden aan de verplichtingen die strekken tot vermindering of beëindiging van de bijstand;
- g. het zich niet houden aan de verplichtingen om zich te onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard.

3. derde categorie:

- a. het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen;
- b. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand tot een bedrag van € 4.000,00 netto;
- c. het geen gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening, waaronder sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling;
- d. het niet of niet volledig een beroep doen op een voorliggende voorziening;
- e. het vervreemden van vermogen.

4. vierde categorie:

- a. het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- b. het door eigen toedoen niet behouden van arbeid in dienstbetrekking;
- c. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand tot een bedrag tussen € 4.000,00 en € 6.000,00 netto.

5. categorie bijzondere bijstand:

- a. het betonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Artikel 4 Zeer ernstige misdragingen

Zeer ernstige misdragingen jegens het college als bedoeld in artikel 18, lid 2 van de WWB dienen, afhankelijk van de ernst, in het kader van deze verordening te worden gezien als gedraging als bedoeld in artikel 3, lid 2, sub c van deze verordening.

Artikel 5 Gronden van terugvordering van gemaakte kosten van arbeidsinschakeling

Indien het traject voortijdig door eigen toedoen wordt beëindigd of de voortgang van het traject door verwijtbaar gedrag wordt belemmerd worden de gemaakte kosten aangemerkt als onverschuldigde betaling en geheel of gedeeltelijk teruggevorderd op grond van het Burgerlijk Wetboek (Boek 6).

Hoofdstuk 3. De verlagingen

Artikel 6 Hoogte van de verlaging

1. De verlaging als bedoeld in artikel 18, lid 2 van de WWB wordt vastgesteld op:
 - a. vijf procent van de bijstand gedurende een maand bij gedragingen van de eerste categorie;
 - b. tien procent van de bijstand gedurende een maand bij gedragingen van de tweede categorie;
 - c. twintig procent van de bijstand gedurende een maand bij gedragingen van de derde categorie;
 - d. honderd procent van de bijstand gedurende een maand bij gedragingen van de vierde categorie.
 - e. honderd procent van de bijstand bij gedragingen van de categorie bijzondere bijstand.
2. De periode van verlaging van de bijstand genoemd in het eerste lid en afgestemd met inachtneming van artikel 8 van deze verordening wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na de vorige als verwijtbaar aangemerkte gedraging opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging uit dezelfde of een hogere categorie (recidive). Dit lid is niet van toepassing op de verlaging als genoemd in het eerste lid, onder e. van dit artikel.

Artikel 7 Hoogte van de terugvordering

De hoogte van de terugvordering als bedoeld in artikel 5 van deze verordening wordt bepaald op de totale kosten van ingezette reïntegratie-instrumenten en activiteiten van reïntegratiebedrijven en gemeente.

Artikel 8 Afstemming

1. Bij de vaststelling van de verlaging wordt een beoordeling gemaakt van de ernst van de gedraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin belanghebbende verkeert.
2. Ten aanzien van de afstemming van de verlaging van de algemene bijstand op de mate van verwijtbaarheid geldt het volgende:
 - a) indien een gedraging als verwijtbaar wordt aangemerkt wordt de periode van verlaging vastgesteld op een maand.

- b) indien een gedraging als ernstig verwijtbaar wordt aangemerkt wordt de periode van verlaging vastgesteld op twee maanden.
 - c) indien een gedraging als zeer ernstig verwijtbaar wordt aangemerkt wordt de periode van verlaging vastgesteld op drie maanden.
3. Indien het feitelijk onmogelijk is om de verlaging over twee of drie maanden, als bedoeld in voorgaand lid, toe te passen, wordt ter vervanging daarvan de verlaging over één maand verdubbeld, danwel verdrievoudigd.
 4. Bij de toepassing van voorgaande leden dient artikel 11 van deze verordening in beschouwing te worden genomen.
 5. Ten aanzien van de afstemming van de verlaging van de bijzondere bijstand op de mate van verwijtbaarheid geldt het volgende:
Indien er sprake is van omstandigheden waardoor er aanleiding is om toch bijzondere bijstand te verlenen wordt op individuele gronden in meer of mindere mate afgeweken van het percentage als genoemd in artikel 6, lid 1, sub e. Uitdrukkelijk wordt hier gewezen op de mogelijkheden van de verstrekking in de vorm van een geldlening, als bedoeld in artikel 48, lid 2, sub b van de Wet Werk en Bijstand.

Artikel 9 Dringende redenen

Indien er dringende redenen aanwezig zijn kan worden afgezien van het toepassen van een verlaging als bedoeld in artikel 18, lid 2 van de WWB. Hiervan wordt de belanghebbende schriftelijk op de hoogte gesteld.

Artikel 10 Besluit tot verlaging

Het besluit tot verlaging dient belanghebbende bij beschikking onverwijld na het constateren van de verwijtbare gedraging te worden toegezonden. Hierin dient in ieder geval te worden vermeld: de reden van de verlaging, de duur van de verlaging, het percentage van de verlaging, het bedrag van de verlaging en, indien van toepassing, de reden om af te wijken van de standaardverlaging. Bij een verlaging als bedoeld in artikel 6, lid 1, sub e is het vermelden van de duur van de verlaging niet van toepassing. Overigens dienen hierbij de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur in acht te worden genomen.

Artikel 11 Ingangsdatum en tijdvak

1. De verlaging wordt, voor zover mogelijk, in principe opgelegd met ingang van de kalendermaand waarin de verwijtbare gedraging is geconstateerd. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstand.
2. Indien de verlaging niet conform het eerste lid kan plaatsvinden wordt de verlaging opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het opleggen van de verlaging aan de belanghebbende is bekendgemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstand.
3. Indien oplegging van de verlaging niet conform het eerste en het tweede lid kan plaatsvinden kan de verlaging met terugwerkende kracht met toepassing van artikel 54, lid 3, sub b WWB worden opgelegd, voor zover het verwijtbaar gedrag, dat tot de verlaging heeft geleid, in deze periode heeft plaatsgevonden. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die maand(en) geldende bijstand. Dit artikel is niet van toepassing op de verlaging als genoemd in artikel 6, lid 1, sub e.

Artikel 12 Cumulatie

Indien een belanghebbende zich tegelijkertijd schuldig maakt aan verschillende verwijtbare gedragingen, dan vindt voor het bepalen van de hoogte en duur van de verlagingen cumulatie plaats.

Dit artikel is niet van toepassing op de verlaging als genoemd in artikel 6, lid 1, sub e.

Artikel 13 Heroverweging

Ter voldoening aan het gestelde in artikel 18, lid 3 van de WWB dient bij een verlaging, die met toepassing van artikel 8, lid 2, sub c van deze verordening op 3 maanden is vastgesteld, aan het einde van die termijn te worden vastgesteld of belanghebbende de tekortkomingen heeft hersteld. Indien dit niet het geval is, dan is artikel 6, lid 2 van deze verordening van toepassing.

Indien de verlaging plaatsvindt in het kader van recidive als bedoeld in artikel 6, lid 2 van deze verordening, vindt de heroverweging na maximaal 3 maanden na de ingangsdatum van de verlaging plaats, waarbij, indien belanghebbende de tekortkomingen heeft hersteld, alsnog besloten kan worden tot een nadere afstemming of een afzien van de verlaging. Dit artikel is niet van toepassing op de verlaging als genoemd in artikel 6, lid 1, sub e.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 14 Uitvoering

1. Het college is belast met de uitvoering van het bepaalde in deze verordening.
2. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 15

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening Afstemmingsbeleid WWB.

Artikel 17

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2007.
2. De Verordening Afstemmings- en Fraudebeleid WWB 2004, vastgesteld op 27 mei 2004, wordt gelijktijdig ingetrokken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Achtkarspelen op en de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Kollumerland c.a. op

De Raden voornoemd,

de Raadsgriffier,

R. van der Heide

de Raadsgriffier,

A. Dijkstra-Teitsma

de Voorzitter,

R.S. Cazemier

de Voorzitter,

B. Bilker

Toelichting Verordening Afstemmingsbeleid WWB

Algemeen

Per 1 januari 2004 is de Wet Werk en Bijstand (WWB) van kracht geworden welke in de plaats is getreden van de Algemene bijstandswet (Abw), de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW), de Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ (Wfa) en het Besluit I/D banen. Zoals de naam van de nieuwe wet al aangeeft ligt de nadruk op het met de cliënt zoeken naar werk, en zolang dat doel nog niet succesvol is bereikt kan inkomensondersteuning worden geboden. Om dit doel te bereiken is in de WWB wederom een systeem van rechten en plichten opgenomen. Evenals bij de Abw kunnen de plichten van de cliënt desnoods worden afgedwongen door de hoogte van de uitkering af te stemmen (het toepassen van een maatregel) op het getoonde besef van verantwoordelijkheid. Ook is in deze verordening, met een verwijzing naar de onverschuldigde betaling als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek (Boek 6), aangegeven hoe moet worden omgegaan met de terugvordering van de gemaakte kosten van arbeidsinschakeling indien sprake is van verwijtbaar gedrag.

Het verschil met de "Abw- situatie" is wel dat de gemeenteraad op grond van de WWB zelf een "afstemmingsverordening" dient vast te stellen, in tegenstelling tot de Abw, welke een van overheidswege aangekoppeld "Maatregelenbesluit" kende. Het gegeven dat de gemeente de afstemming op grond van artikel 8 van de WWB nu zelf in een verordening dient te beschrijven past geheel in het uitgangspunt dat de gemeente voor 100% financieel verantwoordelijk is. Aan de gemeente is dus alle gelegenheid gegeven om ook ten aanzien van het toepassen van verlagingen maatwerk te leveren. Om te voorkomen dat het wiel opnieuw wordt uitgevonden is bij het ontwerpen van de Verordening Afstemmingsbeleid WWB 2004 is het oude Maatregelenbesluit als uitgangspunt genomen, temeer omdat hierin een logische opbouw zit. Andere accenten en begrippen in de WWB vereisen aan de andere kant dat ook nieuwe elementen worden opgenomen. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het eigen gemeentelijk maatregelbeleid, ter invulling van het "ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid", in deze verordening onder te brengen.

Ten aanzien van het voorgaande heeft eerst een inventarisatie van alle verplichtingen in de WWB plaatsgevonden, waarna een vertaalslag is gemaakt naar de verwijtbare gedraging. Vervolgens zijn deze verwijtbare gedragingen, conform de systematiek van het Maatregelenbesluit, ingedeeld in categorieën, met daaraan gekoppeld een verlagingpercentage. Ook zijn nadere regels opgenomen met het oog op recidive en de heroverweging.

Tenslotte is, teneinde de kwaliteit van de besluiten tot verlaging van de uitkering te bevorderen, door de opneming van een afzonderlijk artikel aan de gemeente nog eens extra de verplichting opgelegd om de besluiten te laten voldoen aan de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur.

Toelichting per artikel

Artikel 1

Ten aanzien van de begrippen die in de verordening worden gebruikt is aansluiting gezocht bij wettelijke omschrijvingen. Voorts is aan aanvullende, voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand belangrijke, begrippen een eigen omschrijving gegeven.

a. de WWB:

Deze omschrijving behoeft geen nadere toelichting.

b. de belanghebbende:

Deze omschrijving behoeft geen nadere toelichting.

c. de bijstand:

Door deze omschrijving wordt bereikt dat de verlaging betrekking heeft op de volledige uitkering, dus inclusief toeslag en vakantie-uitkering. Hierbij wordt de bijzondere bijstand die in sommige situaties als aanvulling op de lage jongerennorm wordt verstrekt in dit verband wel "de bijstand" gerekend. Op de langdurigheidstoeslag is geen verlaging mogelijk.

d. de bijzondere bijstand:

De bijzondere bijstand is apart benoemd. Hierdoor wordt bereikt dat ook hier een verlaging op kan worden toegepast als er sprake is van ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid. Overigens laat dit onverlet dat een aanvraag om bijzondere bijstand ook kan worden afgewezen als er geen sprake is van noodzakelijke kosten. Dit is bijvoorbeeld het geval als het kosten betreft die vermijdbaar waren geweest.

e. de arbeidsinschakeling:

Door deze omschrijving wordt bereikt dat de arbeidsinschakeling zo ruim mogelijk wordt opgenomen. Hierdoor wordt eveneens bereikt dat de mogelijkheid wordt geschapen dat ook de gemaakte kosten in de breedste zin van het woord kunnen worden opgevat.

f. het college:

In deze omschrijving worden uitdrukkelijk de colleges van Burgemeester en Wethouders van beide gemeenten bedoeld. Dit is van belang gezien de vorm van samenwerking, zoals die ten aanzien van de afdeling Sociale Zaken bestaat.

g. de gemeenteraad:

In deze omschrijving worden uitdrukkelijk de gemeenteraden van beide gemeenten bedoeld. Dit is van belang gezien de vorm van samenwerking, zoals die ten aanzien van de afdeling Sociale Zaken bestaat.

Artikel 2

Dit artikel geeft aan dat de Verordening Afstemmingsbeleid de uitwerking is van de in artikel 8, lid 1, sub b aan de gemeenteraad gegeven opdracht.

Artikel 3

Zoals reeds in de inleiding is gesteld is dit artikel het product van een inventarisatie van alle verplichtingen die in de WWB zijn opgenomen, die zijn vertaald naar verwijtbare gedragingen, alsmede de in het gemeentelijk beleid opgenomen verwijtbare gedragingen in het kader van ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid. De aldus ontstane verzameling verwijtbare gedragingen is vervolgens zo logisch mogelijk in verschillende categorieën ondergebracht:

(eerste categorie)

"a. het zich niet als werkzoekende doen inschrijven bij de Centrum voor Werk en Inkomen (CWI), dan wel de inschrijving niet of niet tijdig doen verlengen" vloeit voort uit de plicht tot arbeidsinschakeling ex artikel 9 van de WWB.

"b. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand" vloeit voort uit de inlichtingenplicht ex artikel 17 van de WWB.

"c. het niet verstrekken van een geldig identificatiebewijs" vloeit eveneens voort uit de inlichtingenplicht ex artikel 17 van de WWB.

"d. het niet meewerken aan het in zijn naam doen van noodzakelijke betalingen" vloeit voort uit de verplichting om mee te werken aan noodzakelijk geachte doorbetalingen ex artikel 57 WWB.

"e. het niet meewerken aan schuldhulpverlening" vloeit voort uit de plicht om mee te werken aan alle inspanningen om financiële problemen op te lossen en is een gemeentelijke invulling van het begrip "tekort schietend besef van verantwoordelijkheid" ex artikel 18 WWB.

(tweede categorie)

"a. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand tot een bedrag van € 2.000,00 netto" vloeit voort uit de inlichtingenplicht ex artikel 17 van de WWB.

"b. het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling" vloeit voort uit de plicht tot arbeidsinschakeling ex artikel 9 van de WWB.

"c. het niet verlenen van medewerking die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de WWB" vloeit voort uit de inlichtingenplicht ex artikel 17 van de WWB.

"d. het niet ten behoeve van de kinderen (en zichzelf) verzoeken van alimentatie en er voor zorgen dat de inning tot uitvoer wordt gebracht" vloeit voort uit de verplichting om in voorkomende gevallen zelf alimentatie te eisen en via het LBIO voor inning te zorgen ex artikel 56 van de WWB.

"e. het zich niet houden aan de verplichtingen die verband houden met aard en doel van een bepaalde vorm van bijstand" vloeit voort uit de mogelijkheid dergelijke aanvullende verplichtingen op te kunnen leggen ex artikel 55 WWB.

"f. het zich niet houden aan de verplichtingen die strekken tot vermindering of beëindiging van de bijstand" vloeit eveneens voort uit de mogelijkheid dergelijke aanvullende verplichtingen op te kunnen leggen ex artikel 55 WWB.

"g. het zich niet houden aan de verplichtingen om zich te onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard" vloeit eveneens voort uit de mogelijkheid dergelijke aanvullende verplichtingen op te kunnen leggen ex artikel 55 WWB.

(derde categorie)

"a. het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen" vloeit voort uit de plicht tot arbeidsinschakeling ex artikel 9 van de WWB.

"b. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand tot een bedrag van € 4.000,00 netto" vloeit voort uit de inlichtingenplicht ex artikel 17 van de WWB.

"c. het geen gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening, waaronder sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling" vloeit eveneens voort uit de plicht tot arbeidsinschakeling ex artikel 9 van de WWB.

"d. het niet of niet volledig een beroep doen op een voorliggende voorziening" vloeit voort uit de verplichting om de mogelijkheden van een voorliggende voorziening te onderzoeken en te benutten en is een gemeentelijke invulling van het begrip "tekort schietend besef van verantwoordelijkheid" ex artikel 18 WWB.

"e. het vervreemden van vermogen" vloeit voort uit de plicht om zelf alles te doen om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien en is een gemeentelijke invulling van het begrip "tekort schietend besef van verantwoordelijkheid" ex artikel 18 WWB.

(vierde categorie)

"a. het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid" vloeit voort uit de plicht tot arbeidsinschakeling ex artikel 9 van de WWB.

"b. het door eigen toedoen niet behouden van arbeid in dienstbetrekking" vloeit voort uit de plicht om zelf alles te doen om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien en is een gemeentelijke invulling van het begrip "tekort schietend besef van verantwoordelijkheid" ex artikel 18 WWB.

"c. het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van informatie die van belang is voor de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand hetgeen heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand tot een bedrag tussen € 4.000,00 en € 6.000,00 netto" vloeit voort uit de inlichtingenplicht ex artikel 17 van de WWB. Voorts wordt hiermee aangesloten bij de afspraak met het Openbaar Ministerie dat bij fraude die meer bedraagt dan € 6.000,00 netto aangifte plaatsvindt bij de Officier van Justitie.

(categorie bijzondere bijstand)

a. het betonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid vloeit rechtstreeks voort uit de omschrijving van artikel 18, lid 2 WWB. Het is een onmogelijke zaak om alle mogelijke gedragingen apart te benoemen.

Door de schending van de inlichtingenplicht in de eerste 4 categorieën op te nemen, al naar gelang het benadelingsbedrag dat daarmee gemoeid is, wordt bereikt dat de ernst van de gedraging ook tot uitdrukking komt in de hoogte van de verlaging.

Naast de mogelijkheid om de uitkering in het kader van deze verordening te verlagen bij wijze van sanctionering, zijn uiteraard de mogelijkheden van opschorting (onder aanbidding van een hersteltermijn), herziening of intrekking van de uitkering zoals bedoeld in artikel 54 van de WWB onverkort van kracht.

Daarnaast blijft natuurlijk de mogelijkheid bestaan om in gevallen van bijstandsverlening als gevolg van een tekort schietend besef van verantwoordelijkheid, de bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken zoals bedoeld in artikel 48 van de WWB.

Ter illustratie de twee volgende voorbeelden:

1. Het niet tijdig verstrekken van inlichtingen (waardoor teveel bijstand wordt verstrekt) kan zowel een verlaging (art 3, lid 2, sub b, lid 3, sub b of lid 4, sub c van de afstemmingsverordening) als een opschorting ex art 54 WWB, welke kan leiden tot beëindiging, opleveren.
2. Het onverantwoord besteden van (over)vermogen kan zowel een verlaging (art 3, lid 3, sub e van de afstemmingsverordening) als een verdere verstrekking in de vorm van geldlening ex art 48 WWB opleveren.

Artikel 4

In de WWB is voor het eerst opgenomen dat het "zeer ernstig misdragen jegens het college" reden is voor het toepassen van een verlaging. Er moet dan wel een direct verband bestaan tussen geweld en uitkering. Omdat moet worden vastgesteld dat het een ondoenlijke zaak is om alle zeer ernstige misdrijvingen nader te omschrijven en dit bij de afdeling Sociale Zaken slechts zeer zelden plaatsvindt, is in dit artikel er voor gekozen om een incidenteel geval van een zeer ernstige misdrijving op te vatten als een schending van de verplichting om alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de WWB (artikel 3, lid 2, sub c (tweede categorie)), welke gedraging met inachtneming van artikel 8 nog eens nader op de ernst van de gedraging kan worden afgestemd. Hierbij moet een onderscheid

worden gemaakt in instrumenteel geweld (geweld om een bepaald doel te bereiken) en frustratiegeweld (geweld uit onmacht, ontevredenheid en dergelijke). Het is duidelijk dat de verwijtbaarheid bij instrumenteel geweld in beginsel groter is dan bij frustratiegeweld. Voorkomen moet worden dat het toepassen van een dergelijke verlaging vervolgens nog weer meer ongepast gedrag uitlokt.

Artikel 5

Dit artikel omschrijft de gronden voor terugvordering (als onverschuldigde betaling) van de gemaakte kosten van arbeidsinschakeling indien het traject door eigen toedoen wordt beëindigd of de voortgang van het traject verwijtbaar wordt belemmerd. Dit betekent dat een persoon bijvoorbeeld zowel een verlaging op de uitkering als bedoeld in artikel 3, lid 3, sub c van deze verordening kan krijgen als dat de gemaakte kosten van arbeidsinschakeling worden teruggevorderd. Indien de persoon geen uitkering ontvangt, dan is uiteraard alleen de terugvordering van toepassing. Bij dit laatste valt te denken aan NUG'ers en ANW'ers of personen die met een loonkostensubsidie op een werk(ervarings)plek zijn geplaatst. Ten aanzien van de daadwerkelijke terugvordering wordt verwezen naar het Burgerlijk Wetboek (Boek 6). Een individuele beoordeling vindt dan ook niet in het licht van deze verordening plaats, maar dient op een andere wijze plaats te vinden.

Artikel 6

Dit artikel vormt de basis voor de vaststelling van de verlaging, onverlet de nadere afstemming van artikel 8. In het tweede lid worden de gevolgen van recidive (herhaling van het verwijtbare gedrag) beschreven. Ten aanzien van verlagingen die op de bijzondere bijstand worden toegepast is deze recidivesystematiek niet van toepassing.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt dat ten aanzien van de terugvordering van de kosten van arbeidsinschakeling wordt uitgegaan van de totale kosten. Indien het een ingekocht traject betreft, en/of er subsidie is verstrekt is het bedrag eenvoudig vast te stellen. In het geval het gemeentelijke activiteiten betreffen vergt dit een individuele benadering.

Artikel 8

Dit artikel is een nadere uitwerking van het individualiseringsbeginsel, dat ook voor het toepassen van verlagingen geldt. De tekst is ontleend aan de bepalingen, zoals die eerder in de Abw bij het toepassen van maatregelen waren opgenomen. In lid 2 is ten aanzien van de beoordeling van de mate van verwijtbaarheid een nadere aanwijzing gegeven. Het derde lid is een ontsnappingsclausule wanneer er sprake is van ontoereikend aantal maanden waarop een verlaging kan worden toegepast. In die situatie kan er voor worden gekozen de verlaging over de "beschikbare" maand te verdubbelen of te verdrievoudigen. Ook wordt in dit artikel uitdrukkelijk verwezen naar artikel 11 van deze verordening omdat voorkomen moet worden dat er verlagingen worden toegepast op maanden waarin geen sprake is geweest van verwijtbare gedragingen. Uiteraard kunnen nadere afstemmingen van verlagingen op bijzondere bijstand er alleen toe leiden dat er alsnog (gedeeltelijk) bijstand wordt verleend, in wat voor vorm dan ook.

Artikel 9

Evenals het kunnen afstemmen van de verlaging, zoals bedoeld in artikel 8, dient in het kader van de individualisering tevens de mogelijkheid te worden ingebouwd om op grond van dringende redenen te kunnen afzien van het toepassen van een verlaging.

Artikel 10

Het is in het kader van "Lik op stuk", maar evenzeer in het kader van de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur, van belang dat belanghebbende zo spoedig mogelijk in kennis wordt gesteld van de gevolgen van zijn verwijtbare handelen. Aangezien het hier gaat om een (hernieuwde) vaststelling van het recht op bijstand, wordt een verlaging bij beschikking medegedeeld. Uiteraard dient het besluit en de daaruit voortvloeiende beschikking te voldoen aan de Algemene beginselen van Behoorlijk Bestuur.

Artikel 11

Bij het toepassen van verlagingen wordt het Lik op Stuk-principe toegepast. Dat betekent dat verlagingen, voor zover dat wettelijk mogelijk is, in principe worden toegepast op de maand waarin het verwijtbare handelen is geconstateerd. Indien dit op belemmeringen stuit wordt de verlaging toegepast op de daarop volgende maand. In het tweede lid is bepaald dat wanneer het voorgaande niet mogelijk is, bijvoorbeeld doordat de uitkering reeds is beëindigd, dit ook door middel van herziening (en terugvordering) van de uitkering kan worden bereikt. De beperking die hier geldt is dat er over de maanden waarin geen sprake was van verwijtbaar handelen ook geen verlaging mogelijk is.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt dat een samenloop van verschillende verwijtbare gedragingen er toe leidt dat de percentages van de verlagingen in principe bij elkaar worden opgeteld. Natuurlijk kan door gebruik te maken van artikel 8 een nadere afstemming plaatsvinden.

Artikel 13

Nieuw in de wet is dat een besluit tot verlaging nadien dient te worden heroverwogen. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat een besluit tot verlaging op grond van individuele omstandigheden of een gewijzigd gedrag van belanghebbende alsnog zou kunnen worden herzien in die zin dat de verlaging ongedaan wordt gemaakt. In de verordening is er echter voor gekozen om deze mogelijkheid niet nader in te vullen. De reden hiervoor is dat bij het besluit tot verlaging is geconstateerd dat het verwijtbare gedrag een feit is en daarbij de individuele omstandigheden reeds in de beoordeling zijn meegenomen. De gemeentelijke invulling op dit punt behelst veel meer een beoordeling van het gedrag in relatie tot het mogelijk moeten toepassen van recidive als bedoeld in artikel 6, lid 2. Deze vorm van herbeoordeling is bij verlagingen op bijzondere bijstand niet van toepassing.

Artikel 14

Artikel 7 van de WWB schrijft voor dat de uitvoering van de wet berust bij Burgemeester en Wethouders. Zij kunnen deze bevoegdheid overeenkomstig hetgeen hierover in de wet is geregeld vervolgens mandateren aan ambtenaren. Het tweede lid voorziet in de bevoegdheid om in individuele gevallen af te wijken van het in de verordening bepaalde.

Artikel 15

Deze omschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 16

Deze omschrijving behoeft geen nadere toelichting.